

Til Miljø- og fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen og

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg

Sytten grønne organisationer siger nej til svækkelse af fredninger

Kære minister og udvalgsmedlemmer

Dansk Folkeparti har rejst et beslutningsforslag med henblik på at demokratisere processen omkring fredninger i Danmark. I forslaget ligger, at lodsejere skal inddrages tidligt i processen, at flere organisationer skal kunne foreslå fredninger, og endelige at stat og kommuner skal have vetoret til at stoppe et fredningsforslag, inden det overhovedet bliver fremsat. Dvs. forslaget skal rejses med enten statens eller en kommunes billigelse.

Sidstnævnte vil reelt betyde et opgør med naturfredninger i Danmark, da hele grundlaget for fredningsinstrumentet er, at uvildige civilsamfundsorganisationer uden part i en eventuel sag kan tale naturens interesse.

Danmarks Naturfredningsforening har siden 1937 haft en lovfæstet adgang til at foreslå områder fredet. Herefter er det et af de 13 fredningsnævn, der beslutter, om fredningen skal gennemføres. Det er således ikke Danmarks Naturfredningsforening, som bestemmer, om en fredning skal gennemføres. Det er medlemmer af et fredningsnævn, udpeget af regeringen og den pågældende kommune, der efter en omfattende procedure sikrer en lang demokratisk høring af alle ejere og interessenter.

Fredningsnævnene består således af en formand, der skal være dommer, og som udpeges af miljø- og fødevarerministeren, samt yderligere af et medlem, der også udpeges af miljø- og fødevarerministeren og et medlem, der vælges af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori det pågældende areal ligger.

Der er over en længere årrække rejst ca. 10 fredningssager om året, og langt de fleste fører til aktuelle fredninger. Af disse sager medvirker Danmarks Naturfredningsforening i omtrent 70 % af forslagene som stiller eller medstiller, mens de øvrige sager rejses af offentlige myndigheder.

Danmarks Naturfredningsforening rejser selvstændigt i størrelsesordenen 4-5 fredningsforslag om året, og det står nævnene frit for at nedstemme forslagene, hvilket også sker i få tilfælde. I årenes løb er der oparbejdet en stor ekspertise i Danmarks Naturfredningsforening indenfor området. Foreningen har stort fokus på indledende dialog med lodsejere, kommune og andre interessenter. Ofte vælger kommunen at bakke op om fredningsforslagene.

Vi er stærkt bekymrede for at mange af disse forslag – som dækker halvdelen af de nuværende fredningssager – ikke vil blive fremført, hvis det nye lovforslag fra Dansk Folkeparti bliver vedtaget. At også andre organisationer skal kunne rejse fredningssager, er sympatisk, men meget få – om nogen – har kapaciteten til at gøre det. Her er vi andre grønne organisationer meget afhængige af Danmarks Naturfredningsforenings indsats.

Vores natur er under voldsomt pres i disse år

Naturen er under voldsomt pres. Arter forsvinder og levesteder ødelægges med en hast, der får forskere til at kalde det den 6. masseuddøen. I den sammenhæng henleder vi opmærksomheden på, at ifølge Miljøstyrelsen er i dag blot 5 % af Danmark fredet (1). Til sammenligning var 5,8 % af Danmarks areal i 2016 dækket af "Veje, jernbaner og landingsbaner" (2).

Med et større areal dækket af veje, jernbaner og landingsbaner end fredninger, synes vi ikke, at der er grundlag for at vurdere omfanget af fredninger som ude af kontrol, endsige et behov for at begrænse brugen af fredning som beskyttelsesinstrument, når det i øvrigt efter fredningsnævnenes vurdering måtte være relevant.

Dansk Folkepartis forslag om at kommunen skal være medforlagsstiller for, at en fredning overhovedet kan foreslås, vil undergrave naturbeskyttelsen. Vi opfordrer derfor på det kraftigste Folketingets partier til at forkaste Beslutningsforslaget, som efter vores forståelse er til 1.-behandling den 24. januar 2019.

Med venlig hilsen

Biologiforbundet
Danmarks Sportsfiskerforbund
Dansk Botanisk Forening
Dansk Geologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Pattedyrforening
Det Økologiske Råd
Dyrenes Beskyttelse
Entomologisk Fagudvalg
Friluftsrådet
Greenpeace
Jysk Naturhistorisk Forening
Natur & Ungdom
Oceana
Svampeforeningen
Verdens Skove
WWF Verdensnaturfonden

20. december 2018

1) <https://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2017/okt/fredede-omraader-har-mange-formaal/>

2) <https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=28143>